

Fond 5.5

KRIZNA PODRŠKA NAKON POTRESA

Program krizne podrške nakon potresa

“Solidarno s Petrinjom i SMŽ”

Fonda 5.5 Zaklade SOLIDARNA

Zagreb, 11. siječnja 2021.

UVOD

Ujedinjeni u sućuti i solidarnosti sa stradalima u razornom potresu koji je 29. prosinca 2020. pogodio Petrinju i cijelu Sisačko- moslavačku županiju, Fond 5.5 za kriznu podršku nakon potresa Zaklade za ljudska prava i solidarnost SOLIDARNA i građanske inicijative Zagreb Earthquake Relief, istoga je popodneva pokrenuo hitnu donatorsku akciju „Solidarno s Petrinjom i SMŽ“. U prva je dva dana prikupljeno 5.5 milijuna kuna s trendom rasta donacija kao i povjerenja građana u transparentno izvještavanje o hitnim aktivnostima koje je tim Fonda 5.5 odmah poduzeo kako bi podržao volontere na terenu i hitno zbrinjavanje građana. Temeljem brze procjene terenskih potreba, a u konzultacijama sa širokim spektrom humanitarnih aktera, oblikovan je ovaj Program krizne podrške koji pruža okvir za humanitarno djelovanje Fonda 5.5 u SMŽ tijekom narednih mjeseci akutne krize, ali i tijekom cijele 2021. godine. Svrha programa je pružanje podrške procesima hitnog zbrinjavanja, stabilizacije, održive obnove i oporavka pojedinaca, obitelji i zajednica, posebno onih koji pripadaju socijalno najugroženijim skupinama.

Prijedlog je prihvatila Zakladna uprava SOLIDARNE na sjednici održanoj 8. siječnja 2021., a na preporuku Zakladnog vijeća Fonda 5.5 za kriznu podršku nakon potresa koje je izradilo ovaj prijedlog Programa temeljem brze procjene stanja i potreba socijalno ugroženih građana i građanki Sisačko-moslavačke županije. Njime se omogućava komplementarno i ciljano djelovanje Fonda 5.5 u odnosu na javne službe i druge humanitarne aktere. Prijedlog je razrađen i pretočen u ovaj programski dokument koji je predstavljen javnosti u utorak, 12. siječnja 2021., dva tjedna nakon razornog potresa koji je pogodio Petrinju i Sisačko - moslavačku županiju.

1. SVRHA FONDA

Fond 5.5 osnovale su građanska inicijativa Zagreb Earthquake Relief i Zaklada SOLIDARNA radi pružanja krizne financijske pomoći najugroženijim stanovnicima Zagreba nakon potresa magnitude 5.5 u ožujku 2020. Financijska potpora od okvirno 1,5 milijuna kuna pružena je 79 obitelji.

Fond je reaktiviran 4 sata nakon razornog potresa kako bi se odgovorilo na konkretne potrebe naših sugrađana i sugrađanki iz svih gradova, sela i mjesta Sisačko-moslavačke županije koji su pretrpjeli strašnu materijalnu štetu i osobnu tragediju nakon potresa magnitude 6.3 po Richterovoj ljestvici koji se dogodio 29. prosinca 2020. Radi se o hitnoj donatorskoj akciji prikupljanja sredstava za kriznu podršku u kojoj je od 29. prosinca 2020. do 11. siječnja 2021. prikupljeno 8.449.040,18 kuna s perspektivom rasta priljeva kroz najmanje 30 dana. Do sada je u Fond 5.5 novac doniralo 23.389 privatnih osoba širom svijeta, 496 tvrtki i pravnih osoba iz Hrvatske i inozemstva te 36 nevladinih organizacija, a donirati se može direktnim bankovnim uplatama, putem www.solidarna.hr/donirajte, preko KEKS Pay aplikacije i putem PayPala.

Sva prikupljena sredstva bit će usmjerena na socijalno ugrožene stradalnike s područja Sisačko-moslavačke županije. U prvom redu, to su siromašne samačke staračke obitelji te siromašne obitelji kojeksrbe o ranjivim članovima - *djeci, starijima, nemoćnima i osobama s invaliditetom te osobama s kroničnim bolestima*, pri čemu će se posebna pažnja obratiti na potrebe stanovništva u ruralnom području.

Krizna podrška Fonda 5.5 usmjerit će se na:

- *materijalne donacije, krizno zbrinjavanje i socijalnu zaštitu u omjeru 40% - 45%* prikupljenih sredstava te*
- *podršku u održivoj obnovi, psihološkom i socio-ekonomskom oporavku u omjeru 55% – 60%* prikupljenih sredstava.*

* postoci ovise o finalnom ukupnom iznosu donacija, te realnosti kriznih potreba stradalih sugrađana i sugrađanki.

Pri brzom detektiranju potreba i učinkovitoj distribuciji humanitarne pomoći oslonit ćemo se na *vlastitu mrežu provjerenih terenskih kontakata u lokalnim zajednicama*, operativnu suradnju s *Regionalnom zakladom za lokalni razvoj ZAMAH* te na *Koordinaciju humanitaraca na području SMŽ* u kojoj je SOLIDARNA aktivna od prvog dana, a vodi je Hrvatski Crveni križ koji je i veza prema Kriznom stožeru, MUP-u i Civilnoj zaštiti. Fokusirat ćemo se na one oblike pomoći koji su adekvatni, a neće biti dovoljno brzo dostupni putem javnog sustava socijalne zaštite u krizi. Do sada je Fond 5.5 donirao 650 pari čizama naručenih od Borova u iznosu od 124.227,50 kuna, preko 5000 komada donjeg rublja od domaće tvrtke Dević u iznosu od 26.037,00 kuna te je od tvrtke DUO-DI d.o.o. naručio 15 mobilnih kućica koje s Hvara stižu socijalno ugroženim obiteljima do 15. siječnja 2021.

Dodatno, SOLIDARNA je u suradnji sa Zakladom ZAMAH i volonterima kolektiva SLOGA podržala brzu raspodjelu 1700 litara goriva za agregate donacije tvrtke APIOS. Usto smo u procesu uvoza preko 10.000 m² PVC cerada koje donira tvrtka Sioen iz Belgije. U svakoj nabavi hitno potrebe opreme ili usluga koju će Fond 5.5 provesti prednost dajemo hrvatskim proizvođačima i tvrtkama pa se odluka o dobavljaču donosi na osnovi 3 kriterija: kvaliteta, cijena i brzina dostave.

1.1. Vrijednosti i načela djelovanja Fonda 5.5

Vrijednost/načelo	Praksa Fonda 5.5
Transparentnost	Naši donatori, suradnici i korisnici imaju pravo znati kako prikupljamo i usmjeravamo sredstva pa stoga SOLIDARNA javno objavljuje na dnevnoj bazi <i>online</i> cjelovitu tablicusvih prikupljenih donacija, u stvarnom vremenu objavljuje svaki financijski izdatak iz Fonda 5.5 na društvenim mrežama SOLIDARNE (Facebook i Twitter), a periodično objavljuje objedinjene financijske izvještaje na www.solidarna.hr . O svojim aktivnostima SOLIDARNA redovito informira javnost putem priopćenja za medije, svoje FB i web stranice. Po završetku humanitarne akcije, provest će se vanjska revizija uz javnu objavu revizorskog izvješća na www.solidarna.hr .
Otvorenost - od argumentacije do povratne informacije	U svim suradničkim odnosima i javnim komunikacijama izražavamo dobru vjeru u dobre namjere svih dionika, znatiželju za tuđe prijedloge i očekujemo povratnu informaciju o našim idejama. Spremní smo na otvoreno i promptno rješavanje nesporazuma i razlika u mišljenjima kroz direktne konstruktivne razgovore a takav pristup očekujemo i od svih naših suradnika i suradnica.
Odgovornost za brzo, ali promišljeno donošenje odluka i djelovanje	Hitna reakcija kao odgovor na potrebe stradalnika u potresu izuzetno je važna, pa je ključno brzo djelovanje, ali se pritom ne smije raditi neplanski, bez konzultacija, uspostave jasnih kriterija i poštivanja procedura. Svakodnevna komunikacija s ljudima na terenu, sudjelovanje u svakotjednim sastancima Koordinacije humanitaraca, neposredni kontakti sa stradalima, iskustvo s prethodnom akcijom nakon potresa u Zagrebu, omogućuju pravovremeno a odgovorno i svrhovito reagiranje.
Fleksibilnost i učinkovitost	U distribuciji humanitarne pomoći i donacija koristit će se više kanala i modela kako bismo bili što učinkovitiji u odgovoru na akutne potrebe socijalno najugroženijih - u tom trenutku, u odnosu na druge izvore pomoći, marginaliziranih stradalnika.
Povjerenje u stručnost i dobronamjernost suradnika/ca	Dugogodišnja suradnja omogućuje nam da od organizacija koje su u tom području iskusne i aktivne s punim povjerenjem tražimo informacije i podršku u realizaciji distribucije pomoći do najugroženijih obitelji. Jednako tako, s punim povjerenjem možemo razmjenjivati informacije i dogovarati konkretne akcije sa svim akterima koji su od prvog dana na terenu, među stradalima jer nam je cilj zajednički – umanjiti tragične posljedice ove katastrofe, pomoći svima koji su u nevolji i osigurati da se procesi usmjere na potpuni oporavak i razvoj potresom pogođenog područja.

Socijalna osjetljivost i kontekstualizacija	<p>Izuzetno nam je važno pri pružanju pomoći doći do najranjivijih osoba, obitelji i zajednica jer se nisu svi našli u istoj nevolji i svi nemaju jednake startne pozicije. Ova kriza ujedno pruža mogućnost da se situacija u ovom području promijeni nabolje, a bez razumijevanja različitih okolnosti i konteksta u kojem pojedine osobe ili obitelji žive, to se neće dogoditi. Zbog toga je stalna komunikacija s ljudima i organizacijama s terena, kao i centrima za socijalnu skrb za Fond 5.5 obavezna.</p>
Mrežna suradnja	<p>Brza razmjena informacija i operativna suradnja na mrežnoj osnovi omogućuje brzo detektiranje i provjeru akutnih potreba koje javni sustav krizne zaštite ili drugi akteri unutar mreže ne mogu pravodobno i dovoljno kvalitetno zadovoljiti, a Fond 5.5 je to u stanju učiniti prikupljenim financijskim sredstvima.</p>
Komplementarno, konstruktivno i koordinirano djelovanje	<p>Koordinacija s terenskim suradnicima, donatorima i drugim humanitarnim organizacijama te sa tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i regionalne samouprave nužna je kako bi se osigurala što brža i preciznija preraspodjela humanitarne pomoći koja već jest u opticaju na razini suradničkih humanitarnih mreža, ali ne dopijeva do korisnika.</p>

2. STRATEGIJA FONDA

CILJANO I MREŽNO, OD HITNOG ZBRINJAVANJA DO ODRŽIVE OBNOVE I OPORAVKA

Strategija je djelovanja Fonda 5.5 praćenje očekivane dinamike krize i kriznog odgovora – od, u početnoj fazi hitnog zbrinjavanja, preko stabilizacije kao preduvjeta da bi se mogao dogoditi oporavak kao krajnji cilj. Zato je djelovanje Fonda organizirano u dvije faze: (1) podrška u kriznom zbrinjavanju i stabilizaciji (2) podrška u održivoj obnovi i oporavku i to na način da se što brže i kvalitetnije odgovori na potrebe ljudi u odnosu na njihov kontekst te da se svi raspoloživi resursi – znanje, oprema, novac, usluge – što bolje povežu, iskoriste i obogate.

2.2. Okvirni operativni plan

Prioritet	Financijska alokacija i projekcija	Alati i kanali plasmana
Podrška u kriznom zbrinjavanju i stabilizaciji	<p>Ukupno: 40% - 45%</p> <p>Krizno stambeno zbrinjavanje i humanitarna pomoć</p> <p>Dopunska krizna financijska podrška za 500 kućanstava: 2 milijuna kuna</p>	<p>Brze donacije u robi i uslugama male vrijednosti putem Zaklade ZAMAH kao operativne organizacije na terenu;</p> <p>Objedinjene nabave i direktna distribucija deficitarne robe putem mreže terenskih kontakata;</p> <p>Donacije kriznih stambenih objekata adekvatne kvalitete;</p> <p>Dopunske financijske donacije za oko 500 socijalno ugroženih kućanstava (do 4000 kuna po kućanstvu);</p> <p>Koordinacija terenskih preraspodjela humanitarne pomoći.</p>
Podrška u održivoj obnovi i oporavku	<p>Ukupno: 55% - 60%</p> <p>Održiva obnova: 45% - 50%</p> <p>Lokalne razvojne inovacije: do 10%</p>	<p>Okupljanje stručnjaka i razrada modela ulaganja u održivu obnovu nakon potresa u SMŽ;</p> <p>Ogledni donatorski program ulaganja u održivu obnovu - trajna stambena rješenja za cca 20-50 kućanstava, uzimajući u obzir urbanističko planiranje;</p> <p>Mapiranje prilika za podršku socio-ekonomskom osnaživanju socijalno ugroženih pojedinaca i obitelji jačanjem razvojnih kapaciteta lokalnih zajednica;</p> <p>Ulaganje znanja i max. 10% prikupljenih sredstava (tzv. <i>seed money</i>) u lokalne partnerske razvojne inovacije koje doprinose socijalnoj i ekonomskoj revitalizaciji zajednice i osnaživanju socijalno ugroženih pojedinaca i obitelji.</p>

Strašna situacija na terenu iziskuje promišljeno, mudro i brzo postupanje. U prvoj fazi doprinijet će se saniranju zatečenih šteta na terenu, što mora biti samo privremeno rješenje. Izvjesno je da se stradalima prvo treba osigurati siguran krov nad glavom i topao prostor u kojem mogu provesti zimske mjeseci. Stoga se Fond 5.5 u prvoj fazi izdvaja dio prikupljenog iznosa za nabavu mobilnih kućica, čizama, donjeg rublja i drugih potrepština, a uz to se osiguravaju i financijska sredstva za stabilizaciju socijalno ugroženih stradalnika kao preduvjeta za uspješnu obnovu i oporavak.

Fokus Fonda 5.5 u drugoj fazi rad je na osiguranju trajnih stambenih rješenja za stradale. U tu se fazu ulaže veći dio prikupljenih sredstava. Ukoliko će se tijekom stabilizacije pokrivati troškovi za neke montažne gradnje, one zapravo moraju kvalitetom predstavljati trajno rješenje. Pritom je nužno izbjeći ostavljanje mobilnih kućica kao trajnih rješenja. U trenu kada one više neće biti potrebne, prodajom mobilnih kućica iz prve faze pomoći osigurat će se sredstva za posljednju fazu obnove. Osiguranje temelja bolje i održivije budućnosti žitelja tih teško ranjenih područja postiže se ulaganjem u održivu gradnju ili pokretanje proizvodnje kojom bi se zaposlilo stanovništvo i to je temeljni cilj naše akcije. Namjeravamo promišljeno i kvalitetno pomoći najpotrebitijima. U fazi stabilizacije odlučit će se, uz pomoć multidisciplinarnih timova stručnjaka, koji je tip izgradnje najkvalitetniji za pogođeno područje. Već je danas jasno da je drvo optimalan a najjeftiniji tradicionalni materijal koji je uspješno "preživio" i recentnu katastrofu uzrokovanu potresom.

Pri razradi svakog instrumenta plasmana financijskih sredstava Vijeće Fonda 5.5 oslonit će na kontekstualni pristup, pritom koristeći postojeća znanja iz širokog spektra struka bi se stekao što cjelovitiji i precizniji uvid u specifične potrebe ljudi koji žive na područjima stradalima od potresa, a pretrpjeli su veliku traumu i izgubili osjećaj sigurnosti. Važno je razumjeti kako je biti na margini zajednice koja je već i sama marginalizirana uslijed dvostrukih ratnih devastacija i dugotrajne ekonomske marginalizacije. Činjenica je da je Sisačko-moslavačka županija na dnu indeksa regionalne razvijenosti.

Pri razradi instrumenata pomoći, Fond 5.5 posebno će se usmjeriti i na aspekt održivosti – koliko pristup obnovi nakon potresa uzima u obzir razvojni kontekst lokalnih zajednica i regije, ali i kapacitete samih ljudi da mobiliziraju svoju energiju prema stvaranju pretpostavki ne samo za preživljavanje već i zadugoročnu dobrobit.

3. UPRAVLJAČKA I OPERATIVNA STRUKTURA FONDA 5.5

Fondom 5.5 upravlja **Zakladno vijeće Fonda**, koje razmatra valjane prijave, dok **odluku o dodjeli sredstava iz Fonda** potvrđuje **Zakladna uprava Zaklade SOLIDARNA** na temelju prijedloga Zakladnog vijeća. Članovi Zakladnog vijeća su psihologinja i stručnjakinja za socijalni rad **prof. dr. sc. Marina Ajduković**, arhitektica i povjesničarka umjetnosti **doc. dr. sc. Zrinka Paladino**, predsjednica Zakladne uprave Zaklade SOLIDARNA **Sanja Sarnavka** te članice inicijative *Zagreb Earthquake Relief* **Jana Zane** i **Sara Juričić**. Voditelj Fonda 5.5 je **Ivan Blažević**, tajnik Zaklade SOLIDARNA.

Vijeće Fonda 5.5 djeluje u skladu s **internim Pravilnikom** te odlučuje putem tematskih *online* sjednica na dnevnoj bazi. Vijeće Fonda 5.5 usmjerava i nadzire djelovanje operativnih timovima "Programa krizne podrške za Petrinju i SMŽ": tim za (1) komunikacije (voditeljica Azra Ayyash), (2) odnose s donatorima (voditelj Ivan Blažević), (3) financije i administraciju (voditeljica Bojana Sečkar), (4) krizne intervencije na terenu (voditeljica Branka Juran), (5) krizne financijske potpore (voditeljica Marina Ajduković) te (6) podršku u održivoj obnovi i socio-ekonomskom oporavku (voditeljice Zrinka Paladino i Anamarija Užbinec).

Zakladna uprava SOLIDARNE **donosi konačne odluke o raspodjeli financijskih donacija** na razini pojedinih alokacija u sklopu Programa, a na **prijedlog Zakladnog vijeća Fonda 5.5**, uz prethodno mišljenje upraviteljice Zaklade Marine Škrabalo. Zakladnu upravu čine **Sanja Sarnavka** (predsjednica), **Boris Jokić**, **Mirjana Matešić**, **Zlata Paštar** i **Nebojša Taraba**. Radi efikasnosti provedbe ovog kriznog programa podrške, Zakladna uprava je ovlastila predsjednicu Zakladne uprave Sanju Sarnavku, tajnika Ivana Blaževića i upraviteljicu Marinu Škrabalo da **konsenzualno donose konačne odluke o brzim nabavama i isplatama u vrijednosti do 200.000 kuna, a na temelju odluka Zakladnog vijeća Fonda 5.5**. Ukoliko se takva odluka ne može donijeti konsenzusom, aktivira se odlučivanje na razini Zakladne uprave.

Fond 5.5 djeluje suradnički i resurse usmjerava **komplementarno javnim službama (velikim humanitarnim operacijama)** (i to putem **verificiranih procjena potreba i upita** prikupljenih putem provjerene i pouzdane **mreže terenskih kontakata** s kojima Zaklada SOLIDARNA potpisuje Sporazum o suradnji i definira specifične uvjete koji nam omogućuju da postignemo sinergiju u namicanju i usmjeravanju donatorskih sredstava za ciljne korisnike i regije te brzom i kvalitetnom odgovoru na prioritetne potrebe stradalnika, i to posebno onih koji u velikom socijalnom riziku.

Dosad je Zaklada SOLIDARNA definirala trajnu suradnju s građanskom inicijativom **Ljudi za ljude** koja i aktivno usmjerava donatore koji žele podržati obnovu privatnih stanova i kuća u Glini na Fond 5.5 koji će u tu svrhu otvoriti i zasebnu liniju financiranja u sklopu svog programa financijske podrške za održivu obnovu i oporavak.

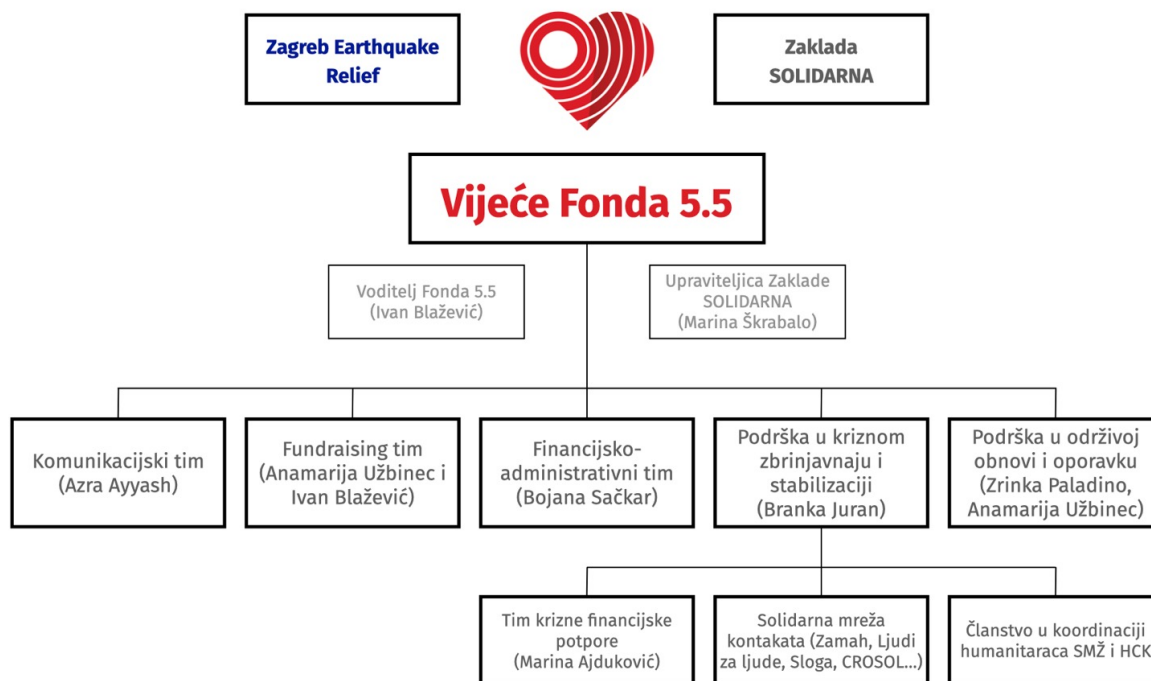
Fond 5.5 usko i trajno surađuje i s **terenskim volonterskim kolektivom SLOGA**, Regionalnom zakladom za lokalni razvoj Zamah, međunarodnom humanitarnom organizacijom ADRA, Romskom organizacijom mladih Hrvatske, Humanitarnom akcijom „Banija je naša kuća“ SNV-a te građanskom inicijativom **Dobro se crijepom vraća** koja je također predložila Fondu 5.5 sinergiju oko usmjeravanja donatora na potrebe korisnika.

Aktivno sudjelovanje u **Koordinaciji humanitaraca koju vodi Hrvatski Crveni križ** omogućuje Fondu 5.5 brzo savjetovanje s jedinicama lokalne samouprave, lokalnim organizacijama Crvenog križa te Caritasom Sisačke biskupije, Islamskom zajednicom Grada Siska kao i svim drugim akterima ovog velikog mozaika solidarnosti čija uspješnost najviše ovisi o kvaliteti horizontalne suradnje i otvorenosti vlasti prema humanitarnom sektoru.

U daljnjem razvoju podrške volonterima na terenu, SOLIDARNA surađuje s udrugom IKS u Petrinji, Volonterskim centrom Sisak, Hrvatskom centrom za razvoj volonterskih centara, udrugom SMART te s Fondom za aktivno građanstvo čiji su donatori Kraljevina Norveška i države članice EGP.

Širi suradnički krug Fonda 5.5 čine stručnjaci i stručnjakinje iz širokog spektra disciplina (geologija, građevinarstvo, urbanizam, arhitektura, socijalni rad, psihologija, sociologija, kulturna antropologija, poduzetništvo, razvoj inovacija, IKT) s kojima se Vijeće Fonda 5.5 savjetuje u razvoju svake programske cjeline i instrumenata dodjele sredstava, a posebno u svrhu podrške održivoj obnovi i oporavku.

U kapacitiranju operativnih timova Fonda 5.5 u ovim kriznim uvjetima Zakladi SOLIDARNA veliku su podršku dale partnerske udruge CROSOL – Platforma za međunarodnu građansku solidarnost Hrvatske, K-zona, SMART te obrt za financijske usluge Margina i PR agencija Rizol Media.

4. KONTAKTI

Fond 5.5. za kriznu podršku nakon potresa

SOLIDARNA – Zaklada za ljudska prava i solidarnost

OIB: 77689629939

Trg kralja Petra Krešimira IV/2,

10 000 Zagreb, Hrvatska

Tel: +385 1 5544 722,

info@solidarna.hr

www.solidarna.hr

Upraviteljica Zaklade, kontakt za suradničke organizacije:

Marina Škrabalo

marina.skrabalo@solidarna.hr, +385 91 585 6830

Voditeljica komunikacija:

Azra Ayyash,

azra.ayyash@solidarna.hr, +385 98 659 686

Voditelj Fonda 5.5, kontakt za donatore:

Ivan Blažević

ivan.blazevic@solidarna.hr, +385 91 4825 449

Zagreb Earthquake Relief

fond5.5@solidarna.hr

www.fond55.org

Predstavnice Zagreb Earthquake Relief-a:

Anja Herceg

ah.anjaherceg@gmail.com

Anamarija Užbinec

anamarija.uzbinec@gmail.com

Dora Zane

dora.zane@aiesec.net

Jana Zane

janazane93@gmail.com

Sara Juričić

sarajuricic@icloud.com

Predsjednica Vijeća Fonda 5.5:

prof. dr. sc. Marina Ajduković

marina@dpp.hr

Namjenski račun Zaklade SOLIDARNA za krizna stanja | Multivalutni račun za krizna stanja (HRK; EUR; USD; CHF) u ERSTE Banci | Vlasnik računa: SOLIDARNA zaklada za ljudska prava i solidarnost, Trg kralja P. Krešimira IV br. 2, 10000 Zagreb, OIB: 77689629939 | IBAN: HR2424020061500078406 | Svrha: SOLIDARNO S PETRINJOM & SMZ | Poziv na broj: 01-2021 | Model (ako je potrebno): 00 | SWIFT SWIFT/BIC: ESBCHR22

Fond 5.5

KRIZNA PODRŠKA NAKON POTRESA

